`
ވޮލިއުމް: 48 އ ދ ދު: 106 ތާރީޚު: 18 ޖުމާދ ލްއޫލާ 1440 – 24 ޖ ނ ވ ރީ 2019 ބުރާސްފ ތި
ގ ވާއިދު ނ ންބ ރު: 2019/R-104
އާންމު އުނދ ގުލާބެހޭ ގ ވާއިދު
ހއ.އުތީމު
ރ އީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އޮފީސް
 ގ ވާއިދުތ ކާއި އުސޫލުތ އް ގެޒެޓުގ އި ޝާއިޢުކޮށްދިނުމ ށް އެދި
ބޮޑުތ ކުރުފާނުމ ގު
ފޮނުއްވާނީ mv.gov.po@legalaffairsއ ށެވެ.
މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ
ފޯނު: 3336102 ،3336211
ފެކްސް: 331 0274
ވެބްސ އިޓް: www.gazette.gov.mv

ވޮލިއުމް: 48 އަދަދު: 106 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
`
`
ތިލަދުންމަތީ އުތުރުބުރީ އުތީމު ކައުންސިލް
ހއ.އުތީމު، ދިވެހިރާއްޖެ
އާ ން މު އުނދަގުލާބެހ ގަވާއިދު
ތަޢާރުފާއި ނަން 1. (ހ) މިއީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 7/2010 (ދިވެހިރާއްޖ ގެ އިދާރީ ދާއިރާތައް ލާމަރުކަޒީ އުސޫލުން
ހިންގުމުގެ ޤާނޫނު(ގެ 151 ވަނަ މާއްދާއިން ކައުންސިލަށް ލިބިދ ބާރުގެ ދަށުން، ލޯކަލް
ގަވަރމަންޓް އޮތޯރިޓީގެ މަޝްވަރާއާއެކު އެ މާއްދާގެ (ޕ) ގެ ދަށުން ކައުންސިލުން
އެކުލަވައިލާފައިވާ އާންމު އުނދަގުލާބެހ ގަވާއިދެވެ.
(ށ) މި ގަވާއިދަށް ކިޔާނީ]އާންމު އުނދަގުލާބެހ ގަވާއިދު" އެވެ.
ޢަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރީޚު 2. މި ގަވާއިދަށް ޢަމަލުކުރަން ފަށާނީ، މި ގަވާއިދު ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރާ ދުވަހުން
ފެށިގެންނެވެ.
މީހުންގެ ޒާތީ ދިރިއުޅުން 3. (ހ) ކޮންމެ މީހެއްގެ ޒާތީ އަދި ޢާއިލީ ދިރިއުޅުމާއި، ގޯތި ގެދޮރާއި އަނެކުންނާ ކުރާ ޒާތީ
މުއާސަލާތުތަކަކީ ޙުރުމަތްތެރިވެގެންވާ ކަންކަމާއި ތަންތަންކަމަށް ދިވެހިރާއްޖ ގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ
ޤާނޫނުއަސާސީ ކަށަވަރުކުރާހިނދު، ހަމަ ކޮންމެ މީހަކުމެ އަނެކުންގެ މިބުނެވުނު ޙައްޤުތަކަށް
ޙުރުމަތްތެރިކޮށް ހިތާންވާނެއެވެ.
(ށ) އެއްވެސް މީހަކު އެއްވެސް މާނައެއްގައި އަނެކަކަށް ތުރާކޮށް އުނދަގޫކޮށްގެން ނުވާނެއެވެ.
އަދި ތިމާއަށް ލިބިގެންވާ ޙައްޤުތައް ބ ނުންކުރަންވާނީ އަނެކާގެ ޙައްޤުގެ ދާއިރާގެ ތެރެއަށް
ނުވަދެވ މިންވަރަށެވެ.
އަވަށްޓެރިންނަށް 4. މީހަކު ނުވަތަ ގިނަ މީހުންތަކެއް އެކުވެގެން ނަމަވެސް، އެ މީހެއްގެ ނުވަތަ އެ ބައެ އްގެ
އުނދަގޫކުރުން
އަވަށްޓެރިއަކާމެދު ތިރީގައި ބަޔާންކުރާ އެއްވެސް ޢަމަލެއް ހިންގައިގެން ނުވާނެއެވެ.
(ހ) ފޮށުން
(ށ) އަވަށްޓެރިޔާ ނުވަތަ އަވަށްޓެރިންގެ ގެޔަށް އެއްޗެހި އުކުން
(ނ) އެއްގަމު ދަތުރުފަތުރުކުރުމުގެ ގަވާއިދުތަކާއި ޚިލާފަށް ބާރަށް ބަރުގޮނު އަޅައިގެން އުޅަނދު
ފަހަރު ދުއްވުމާއި، އުޅަނދު ފަހަރުގެ ސައިލެންސަރުން އެ ބާވަތުގެ އުޅަނދަކުން އާންމުކޮށް
އުފެދ އަޑަށްވުރެ ވަރުގަދަ އަޑެއް އިވ ގޮތަށް ހަދައިގެން ދުއްވުން.
3

ވޮލިއުމް: 48 އަދަދު: 106 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(ރ) އަވަށްޓެރިންގެ ހިތްތަކުގައި ބިރުވެރިކަން އުފެދ ނެ ނުވަތަ މީހަކަށް ގެއްލުމެއް ލިބިދާނެ
އެއްވެސް ޢަމަލެއް ހިންގައި އުނދަގޫކުރުން
މަގުގައި ހިނގާ 5. (ހ) މީހަކު ނުވަތަ ގިނަ މީހުންތަކެއް އެކުވެގެންނަމަވެސް މަގުމަތީގައި ހިނގައި ބި ނގައިވާ
މީހުންނަށް އުނދަގޫކުރުން
މީހުންނާ ފޮށި ބިރުދައްކައި، ގަޔަށް އަތްލައި، މީހަކަށް ނުވަތަ އާންމުކޮށް މީހުންނަ ށް ފެންނަ
ގޮތަށް ޖިންސީ ގުނަވަނެއް ހާމަކޮށް ނުވަތަ ޖިންސީ ހަރަކާތެއް ސިފަކޮށްދ ޢަމަލެއް ކުރުމާއި،
މީހުންގެ ހިތްތަކުގައި ބިރުވެރިކަން އުފެދ ނެ ނުވަތަ މީހަކަށް ގެއްލުމެއް ލިބިދާނެފަދަ ޢަމަލެއް
މަގުމަތީގައި ނުވަތަ ޢާންމު ތަނެއްގައި ކޮށްގެން ނުވާނެއެވެ.
(ށ) އެއްވެސް މީހަކު އާންމު ތަންތަނަށް ކުޑަކަމުގޮސް ނުވަތަ ޤަޟާޙާޖާކޮށް، އެ ތަނުގައި ނުވަތަ
ތަނުގެ ވެށީގައި އެފަދަ ކަމެއްގެ ސަބަބުން އާންމުންނަށް އުނދަގޫވާ ފަދަ އެއްވެސް ޢަމަލެއް
ކޮށްގެން ނުވާނެއެވެ.
އަވަށްޓެރިންނަށް 6. (ހ) ގޯތި ގެދޮރާއި ޢިމާރާތްތަކުގައި، އަވަށްޓެރިންނަށް އުނދަގޫވާގޮތަށް، ބާރަށް ލަވަޖަހައި ނުވަތަ
އުނދަގޫވާގޮތަށް ލަވަޖަހައި
އަވަށްޓެރިންނަށް އުނދަގޫވާގޮތަށް ޓީވީގެ އަޑުބާރުކޮށްގެން ޓީވީ ބެލުމާއި އަވަށްޓެރިންނަށް
ޓީވީބެލުން
އުނދަގޫވާގޮތަށް އ ގެ އާ ންމު ބ ނުމުގައި އަޑުގަދަކުރާ ޒާތުގެ އެއްޗެއް، ބ ނު ންކޮށް
އަޑުގަދަކޮށްގެން ނުވާނެއެވެ.
(ށ) ރެސްޓޯރަންޓެއް ނުވަތަ ކެފ އެއް ނުވަތަ ކޮފީ ޝޮޕެއް ނުވަތަ ސައި ހޮޓަލެއް ނުވަތަ ކުޅިވަރު
ކުޅ ތަނެއް ނުވަތަ އެނޫންވެސް، މީހުން މުނިފޫހިފިލުވުމަށް ގޮސް އުޅ ތަނެއްގައި ކައިރި
ހިސާބުތަކުގެ މީހުންނަށް އުނދަގޫވާގޮތަށް ބާރަށް ލަވަޖެހުމާއި އަޑުގަދަކޮށް ޓީވީ ބަލައިގެން
ނުވާނެއެވެ.
އަޑުގަދަ މެޝިނަރީތައް 7. ކައުންސިލުގެ ހުއްދަ ލިބިގެން ނޫންގޮތަކަށް ރ ގަނޑު 10:00 ގެ ފަހުން އަވަށްޓެރިން ނަށް
ބ ނުންކުރުން
އުނދަގޫވާގޮތަށް އަޑުހުންނަ އެއްވެސް ބާވަތެއްގެ މެޝިނަރީއެއް ނުވަތަ މެޝިނެއް ބ ނުން ކޮށްގެން
ނުވާނެއެވެ.
ކުނި އުކަން 8. (ހ) ކުނި އުކަން ޚާއްޞަކުރެވިފައިވާ ތަންތަން ފިޔަވައި އެނޫން ތަނަކަށް ކުނި އުކައިގެން
ޚާއްޞަކުރެވިފައިވާ
ނުވާނެއެވެ. އަދި އެއްތަނުން އަނެއް ތަނަށް ކުނި ގެންދާއިރު، ކުނިބުންޏާއި ކުނިވެފައިވާ
ތަންތަން ފިޔަވައި އެހެން
ތަކެތިން އާންމުންނަށް އުނދަގޫ ނުފޯރާގޮތަށް ނިވައިކޮށްގެން ނޫން ގޮތަކަށް މީހެއްގެ
ތަންތަނަށް ކުނިއެޅުން
އަތުންވިޔަސް ނުވަތަ ދުއްވާއެއްޗެއްގައިވިޔަސް އެބާވަތުގެ އެއްވެސް އެއްޗެއް ގެންގޮސްގެން
ނުވާނެއެވެ.
(ށ) ކުނި އުކަން ކަނޑައަޅައިފައިވާ ތަންތަނަށް ކުނި އުކައިނުލައި އަވަށްޓެރިންނަށް ކުނިވެ ފައިވާ
ތަކެތީގެ ވަސްދުވާ ގޮތަށް ބަހައްޓައިގެން ނުވާނެއެވެ. އަދި ޢިމާރާތްތަކުގެ ވައިގޮޅިއަށާއި
އާންމުކޮށް ގިނަ ބަޔަކު ދިރިއުޅ ޢިމާރާތްތަކުގައި އާންމުކޮށް ބ ނުންކުރުމަށް ކަނޑައަޅައިފައި
ހުންނަ ލިފްޓް ނުވަތަ ސިޑި ނުވަތަ ގޯޅިތަކަށް ކުނިއަޅައިގެން ނުވާނެއެވެ.
މަގުމަތި ހަޑިކުރުން 9. (ހ) މަގުމައްޗަށާއި މަގުމަތީގައި ކުނިއެޅުމަށް ނޫންގޮތެއްގައި ބަހައްޓާފައި ހުންނަ އެއްޗަކަށް
ކުނިފަދަ ތަކެތި އުކައި ހަދައިގެން ނުވާނެއެވެ.
4

ވޮލިއުމް: 48 އަދަދު: 106 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(ށ) މަގުމައްޗަށާއި، މަގުމަތީގައި ބަހައްޓާފައި ހުންނަ ތަކެއްޗަށާއި ޢިމާރާތްތަކުގެ ފާރަށް ނުވަތަ
އިންފާރަކަށް އެތަނެއް ހަޑިވާގޮތަށް ކުޅު ޖަހައިގެން ނުވާނެއެވެ.
ހިނގައި ބިނގައި ވާ 10. (ހ) އާންމު މަގުތަކުގައި އެ މަގުތަކުން ހިނގާ މީހުންނަށާއި ދުއްވާ އެއްޗެއްސަށް ދަތިވާގޮތަށް
މީހުންނަށް އުނދަގޫވާ
ކަމާބެހ ފަރާތުގެ ހުއްދަނެތި މަގު ބަންދުކުރުމާއި އެ މަގުތަކުން ހިނގާމީހުންނަށާއި
ގޮތަށް އާން މު މަގުތަކުގައި
ދުއްވާތަކެއްޗަށް އެއްވެސް މާނައެއްގައި ދަތިވާގޮތަށް ކުޅިވަރު ކުޅެ ނުވަތަ ކުޅިވަރު
ކުޅިވަރު ކުޅުން
ބާއްވައިގެން ނުވާނެއެއެވެ.
(ށ) މަގުތަކުގައި ހިނގާފައި އުޅ އާ ންމުންނަށާއި ދުއްވާތަކެއްޗަށް އުނދަގޫވާގޮތަށް އަދި މަގު
ބަންދުވާގޮތަށް މަގުތަކުގައާއި މަގުތަކުގެ ކަންމަތިތަކުގައި ފަރުދީގޮތުންނާއި ޖަމާޢީގޮތުން
ތިބެގެން ނުވާނެއެވެ.
ދުން އަރާގޮތަށް 11. އަވަށްޓެރިންނަށް އުނދަގޫވާގޮތަށް އެކަށީގެން ނުވާގޮތަކަށް އަލިފާން ރޯކޮށް އެ އަލިފާނުގެ ސަބަ ބުން
ގޯތިގެދޮރުގައި އަލިފާން
އުފެދ ދުމުން އަވަށްޓެރިންނަށް އުނދަގޫވާނަމަ، އެފަދަ ކަމެއް ކޮށްގެން ނުވާނެއެވެ.
ރޯކުރުމާއި ކުނި އެންދުން
އެއްވުންތަކުގައި 12. (ހ) ދިވެހިރާއްޖ ގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީން އެއްވެއުޅުމުގެ މިނިވަންކަންދީފައިވީ ހިނދު
އަޑުގަދަކުރުން
އެ ޙައްޤު ބ ނުންކުރަންވާނީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ ޙައްޤުތަކާއި މިނިވަންކަމުގެ ބާބުގައިވާ
އެހެނިހެން ފަރުދުންގެ ޙައްޤުތަކާއި ތައާރުޒުނުވާނެ ގޮތެއްގެ މަތީން، އެއްވެ އުޅުމާބެހ ގޮތުން
ހެދިފައިވާ ޤާނޫނާއި ގަވާއިދުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތިންނެވެ.
(ށ) އެއްވުމަކީ މީހުން އުޅ ސަރަ ޙަ އްދެއްގައި ބ އްވ އެއްވުމެއްނަމަ، އެ އެއްވުން ބާއްވަންވާނީ
ސުލްޙަވެރިކަމާއެކުގައި އާންމުކޮށް އެހެން ރައްޔިތުންނަށް އުނދަގޫ ނުފޯރާނެގޮތެއްގެ
މަތިންނެވެ. އަދި އެފަދަ އެއްވުމެއްގައި ރ ގަނޑު 12:00ގެ ފަހުން އަޑުގަދަކުރާ ބ ނުންކޮށް
ނުވަތަ، އެ ސަރަޙައްދެއްގައި ދިރިއުޅ އާންމުންނަށް އުނދަގޫވާނެގޮތަށް ޢަމަލު ތައް
ބަހައްޓައިގެންނުވާނެއެވެ.
(ނ) ވަކި ފަރުދަކު ނުވަތަ ބަޔަކު ނުވަތަ ގްރޫޕަކުން ނަމަވެސް ރ ގަނޑު 12:00 ގެ ފަހުން
އާންމުތަންތަނާއި މީހުން ދިރިއުޅ ސަރަޙައްދުތަކުގައި ހަޅ އްލަވާ އަޑުގަދަކޮށް ހަދައިގެން
ނުވާނެއެވެ.
ދުވާރުމަތީގައި އެއްގަމު 13. އެއްގަމު ދަތުރުފަތުރުގެ ނިޒާމުގެ ތެރ ގައި ބ ނުންކުރާ އެއްވެސް އުޅަނދެއް ދުވާރު މަތީގައި ދުއް ވުމަކީ
އުޅަނދެއް ދުއްވުން
މަނާކަމެކެވެ.
މަގުތަކުގައި ތަކެތި 14. (ހ) މަގުގައި ހިނގާ މީހުން ނަށް ދަތިވާ ގޮތަށް ދުވާރު މަތީގައި މުދަލާއި ތަކެތި ބެ ހެއްޓުމާއި،
ބެހެއްޓުން
އެ މަގުގައި ދުއްވާ އުޅަނދުތަކަށް އުނދަގޫވާގޮތަށް މަގުމަތީގައި މުދަލާއި ތަކެތި ބެހެއްޓުމަކީ
މަނާކަމެކެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން އޮތްނަމަވެސް ޚާއްޞަ ބ ނުމަކަށް ކައުންސިލުގެ ހުއްދައާއެކު،
މަގުމަތީގައި ތަކެތި ބެހެއްޓުމުގެ ގަވާއިދާ ޚިލާފުނުވާ ގޮތެއްގެމަތީން މުދާ ނުވަތަ އެއްޗެއް
ބަހައްޓާފައި ހުންނަ ބެހެއްޓުން މި މާއްދާގެ (ހ) އިން އިސްތިސްނާވެގެންވެއެވެ.
5

ވޮލިއުމް: 48 އަދަދު: 106 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ގަވާއިދާ ޚިލާފުވުން 15. މި ގަވާއިދުގައި ހިމެނިފައިވާ ކަމެއްގައި އެހެން ޤާނޫނަކުން ނުވަތަ ގަވާއިދަކުން ވަކިގޮތަކަށް
ޢަމަލުކުރުމަށް ކަނޑައެޅިފައިނުވާ ކަންކަމުގައި، ފުރަތަމަ ފަހަރަށް އެކުރިކަމެއް އިޞްލާޙުކުރު މަށް
އެންގުމާއެކު، އަދި ދެވަނަފަހަރަށް އެފަދަކަމެއް ތަކުރާރުކޮށްފިނަމަ، އެކަމެއް ނުކުރުމަށް އެންގުމާއެކު
ކަމުގެ ކުޑަބޮޑުމިނަށް ބަލައި 500/- (ފަސް ސަތ ކަ) ރުފިޔާއާއި 5000/- (ފަސް ހާސް) ރު ފިޔާއާ
ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމުގެ އިޚުތިޔާރު ކައުންސިލަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް 16. އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް ސިމެންތިއާއި ވެލިފަދަ މުދާ އުފުލުމުގައި އެ ތަކެތި ވަޔާ ބުރައިގެން
ތަކެތި އުފުލުން
ނުދާނެފަދަ ގޮތަކަށް ނިވައިކުރަންވާނެއެވެ.
މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން 17. މި ގަވާއިދުގައި ހިމެނ މައްސަލަތައް ކައުންސިލަށް ހުށަހެޅުމުން ކައުންސިލުން ނުވަތަ ތަންފީޛީ
މައްސަލަ ހުށަހެޅުން
އިދާރާތައް މެދުވެރިކޮށް މި ގަވާއިދުގައި ބުނެފައިވާގޮތަށް މައްސަލަތައް ޙައްލުކުރަންވާނެއެވެ. އަދި
މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ހުށަހެޅ މައްސަލަތައް ބަލައި ނިންމާނީ އިދާރީގޮތުންނެވެ.
މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން 18. މި ގަވާއިދު ނަގަހައްޓައި ހިންގުމަށްޓަކައި ކައުންސިލުގެ އިޚްތިޞާޞްތެރ ގައި ހިމެނ ސަރަޙައް ދުތަކާ
ކަނޑައަޅާ އުސޫލުތައް
ގުޅ ގޮތުން ހަދަން ޖެހ އުސޫލުތައް މި ގަވާއިދަށް ޢަމަލުކުރަން ފަށާތާ 3 (ތިނެއް) މަސްދުވަ ހުގެ
ތެރ ގައި ހަދައި، އެ އުސޫލުތައް ޢާންމުކޮށް ޝާއިޢު ކުރަންވާނެއެވެ .
މާނަކުރުން 19. (ހ) "ކައުންސިލް" މި ގަވާއިދުގައި ވަކި ތަނެއްގައި ވަކި ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާނަމަ،
ކައުންސިލްކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ދިވެހިރާއްޖ ގެ އިދާރީ ދާއިރާތައް ލާމަރުކަޒީ އުސޫލުން
ހިންގުމުގެ ޤާނޫނު (7/2010) ގެ ދަށުން އިންތިޚާބުކޮށްފައިވާ ތިލަދުންމަތީ އުތުރުބުރީ އުތީމު
ކައުންސިލަށެވެ.
(ށ) "އާންމު އުނދަގޫ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ކުރާ ކޮންމެ ޢަމަލަކުންވިޔަސް ޖިސްމާނީގޮތުން
އަނިޔާއެއް ނުވަތަ ހާނީއްކައެއް މީހަކަށް ނުވަތަ މީހެއްގެ މުދަލަކަށް ލިބުން ފިޔަވައި
އަނެކާއަށް އިޙްސާސްކުރެވ ނުވަތަ ލިބ ކޮންމެ އުނދަގުލަކަށެވެ.
(ނ) "ފޮށުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެ ވަނީ، މީހަކު ރުޅިއެރުވުމަށް ނުވަތަ ޖެއްސުމަށް މީހަކާ
ބެހިގަނެގެން އެއްޗެހި ކިޔާ ކިއުމަށެވެ.
(ރ) "އަވަށްޓެރިޔާ" މި ގަވާއިދުގައި ވަކިތަނެއްގައި ކަނޑައެޅިގެން ވަކިގޮތަކަށް ބަޔާންކުރެވިފައި
ނުވާނަމަ، އަވަށްޓެރިންނަކީ، ތިމާ ދިރިއުޅ ގ ގެ ކައިރީގައި ވަށައިގެން ދިރިއުޅ މީހުން
ނުވަތަ، ތިމާ މަސައްކަތްކުރާ ތަނެއްގައި ކައިރީގައި އުޅ މީހުން ނުވަތަ ތިމާ އުޅ
ސަރަޙައްދުގައި ދިރިއުޅެމުންދާ ކޮންމެ މީހެކެވެ.
(ބ) "އާންމު ތަންތަން" މި ގަވާއިދުގައި ވަކިތަނެއްގައި ވަކިގޮތަކަށް ބަޔާންކުރެވިފައި ނުވާނަމަ،
އާންމު ތަންތަން ކަމުގައި ބުނެފައި އެވަނީ، އެ ތަނެއްގައި މީހުން ހިނގައިބިނގައިވާ ނުވަ ތަ
އެއްވެސް ހުރަހެއްނެތި އެތަނަކަށް މީހުން އައިސް ގޮސްވާ ތަންތަނާއި، އާންމުން
މަޑުކޮށްލައިގެން ނުވަތަ އެހެންވެސް ބ ނުންތަކުގައި އެއްވެ އުޅެވ ގޮތަށް ހުންނަ ތަންތަނާއި
މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ކައުންސިލުން ކަނޑައަޅާ އާންމު ތަންތަނަށެވެ.
____
6